

ת"פ (ירושלים) 60509-04-21 - מדינת ישראל נ' אלחנן יעקב בן זקן

ת"פ (ירושלים) 60509-04-21 - מדינת ישראל נ' אלחנן יעקב בן זקן/שלום ירושלים

ת"פ (ירושלים) 60509-04-21

מדינת ישראל

ע"י ענף תביעות מחוז ש"י

נגד

אלחנן יעקב בן זקן

בית משפט השלום בירושלים

[19.09.2024]

כבוד השופט ארנון איתן

ע"י ב"כ עוה"ד גדעון נחום

גזר דין (ללא הרשעה)

כתב- האישום:

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טעון בכתב אישום מתקון בעבירה של תקיפה סתם (בן זוג) לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין.
2. על פי הנטען בכתב האישום המתוקן, במועד הרלבנטי לכתב האישום היו הנאשם והגב' רותי בן זקן (להלן: "המתלוננת") בני זוג ולהם 8 ילדים קטינים, והם התגוררו יחד עם ילדיהם ברחוב ישמח 30 בביתר עילית
3. על פי הנטען בחלק העובדתי, ביום 24.9.2020 בשעה 11:00 או בסמוך, חזר הנאשם לבית לאחר שנמסר לו, כי המתלוננת שוב מפיצה סרטונים אישיים שלו, וחיפש את מכשיר הנייד שלה, אשר הוחבא על ידי במגירה במטבח.
4. בשלב זה התקשר הנאשם למכשיר הנייד של המתלוננת, שצלצולו נשמע מהמגירה, אז דחף אותה בעת שישבה על הכיסא על מנת לקחת את מכשיר הטלפון הנייד, וכתוצאה מכך נפלה על הרצפה. תמצית טיעוני הצדדים:
5. ב"כ המאשימה ציינה בטיעוניה, כי הנאשם יליד 1985 נעדר רישום פלילי. לדבריה, קיימת חומרה בהפעלת אלימות. המאשימה הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו, וכן לתוכנו של תסקיר המבחן ממנו עולה, כי עדיין קיימים קשיים בין בני הזוג, ובהעדר השתלבות בהליך טיפולי, לא ניתן לאמץ את המלצת שרות המבחן. בהעדר הוכחה בדבר נזק מוחשי וקונקרטי ביקשה להותיר את ההרשעה על כנה, ולגזור על הנאשם שני חודשי מאסר לצד ענישה נלווית.

6. הסנגור הפנה לנסיבות האירוע אותן הגדיר אירוע מינורי. לדבריו, עמדת המאשימה להטלת מאסר בנסיבות המקרה דן, פוגעת באינטרס הציבורי, מבלי שהם שוקלים את נסיבות האירוע, הרקע למעשה ותוצאתו. עוד צוין, כי אף הנאשם הגיש תלונה כנגד המתלוננת בגין תלונה, והפצת הסרטונים האישיים שלו, כמפורט בכתב האישום, אך המאשימה בחרה שלא להגיש כנגדה כתב אישום.
7. הסנגור הוסיף, כי אף המעשה עצמו מצוי ברף נמוך, שכן פעולת הנאשם נועדה להגיע לטלפון ולא כדי לפגוע בה-בהתאם לכתב האישום. הוסף, שלבד מהגשת כתב האישום, הנאשם פוטר מעבודתו כמורה.
8. הסנגור הפנה לתוכנו של התסקיר ולכך שהתרשמותם כי הנאשם הינו בעל מערכת ערכים תקינה, ועל כן המלצתם הינה להטלת צו של"צ. בכל הנוגע לסוגיית ההרשעה ביקשה הסנגור לבטלה, אף ששרות המבחן אינו בא בהמלצה בכיוון זה. לדבריו, המתלוננת לא שיתפה פעולה עם שרות המבחן, ונתון זה אינו אמור לעמוד לרועץ לנאשם, הסנגור ביקש חמלה, בעיקר משום הפגיעה אותה הנאשם כבר חווה, ומשום שהרשעה עלולה למנוע את המשך העסקתו כמורה.
9. הנאשם הגיש מכתב אותו כתב אליו אתייחס בהמשך. הנאשם מסר, כי פוטר מעבודתו עקב פתיחת ההליך הפלילי, וכעת השתלב במסגרת חינוך חדשה שאינה מפוקחת על ידי משרד החינוך. הנאשם הוסיף, כי הוא האירוע שינה את נקודת מבטו ביחס לחיים, והוא לומד לחיות עם המתלוננת בסיטואציה הקיימת.
- דיון:
10. הכלל במשפט הפלילי קובע כי נאשם שהוכחה אשמתו ונקבע כי ביצע עבירה, יורשע בדין וישא בעונשו. הימנעות מהרשעה, הינה חריג לכלל זה, והשימוש בו נעשה במשורה בהתאם לכללים שהתוו בפסיקת בית המשפט העליון. נפסק, כי ניתן להגיע בגזר דין לתוצאה של אי הרשעה "רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לחומרתה של העבירה" (ר"ע 432/85 גדעון רומנו נגד מדינת ישראל (21.8.85)).
11. בפסק הדין המנחה בעניין זה: ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3) 337, נקבעו שני תנאים מצטברים, המאפשרים להימנע מהרשעה ביחס לנאשם שנקבע לגביו כי ביצע עבירה. "ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים...".
12. בפסיקה מאוחרת יותר נקבע שאי הרשעתו של נאשם, שאשמתו הוכחה, היא חריג לכלל שכן יש בה ממד של פגיעה בעקרון השוויון בפני הדין. לפיכך נקבע שבתי המשפט מצווים לעשות שימוש מושכל וזהיר בסמכות שניתנה להם על פי סעיף 71א(ב) לחוק העונשין ולהימנע מהרשעת נאשם רק במקרים חריגים בהם מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, וזאת בכדי למנוע פגיעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים (ראו בהרחבה: ע"פ 1082/06 מיכאל שוראקי נ' מדינת ישראל (20.6.06); וכן השוו אודות השימוש החריג בסעיף אי הרשעה: רע"פ 1666/05 יאיר סטבסקי נ' מדינת ישראל (24.03.05); ע"פ 1042/03 מצרפס שותפות מוגבלת בע"מ (1974) נ' מדינת ישראל, נח(1) 721 (2003)).
13. תחילה אדגיש, כי באופן כללי עמדתי כי בעבירות מסוג זה יש להמשיך ולקבוע שביטול הרשעה הינו בגדר חריג, האמור להתרחש רק מקום בו הוכחה פגיעה ממשית בעיסוקו של הנאשם. כפי שציינתי לעיל, בפס"ד כתב נקבע שאי הרשעה היא כלי בו ניתן לנקוט כאשר "סוג העבירה" מאפשר לוותר עליה מבלי לפגוע מהותית בשיקולי ענישה אחרים. עוד נקבע בפסיקה שכל שחומרתה של העבירה גבוהה יותר, כך תהפוך אי הרשעה לקשה יותר.
14. בהתאם לכללים אלו שהתוו בפסיקה סבורני, כי מקרה זה חוסה תחת אותם חריגים המאפשרים לסיים את ההליך מבלי להרשיע את הנאשם.

א. הנאשם הינו כבן 39 נשוי ואב ל-9 ילדים מועסק כמורה. הנאשם נעדר הרשעות קודמות מכל סוג.
ב. הנאשם הודה ונטל אחריות על העובדות שבכתב האישום המתוקן. כך גם בשרות המבחן תוך שהוא שלל כוונה לפגוע בבת זוגו. בהקשר זה אפנה לכתב האישום עצמו המתאר פעולה שכוונה להגיע למכשיר הטלפון הנייד של המתלוננת לאחר שהפיצה סרטונים אישיים של הנאשם. מפאת צנעת הפרט לא אפרט מעבר לכך, אך אפנה לדברים אותם מסר הנאשם בשרות המבחן. (ראו: עמוד 3 פסקה 3). בסיטואציית דברים זו, אותה תיאר הנאשם בשרות המבחן, ושכאמור מקבלת ביטוי בכתב האישום עצמו, ניתן היה גם בנסיבות העניין שלא להגיש את כתב האישום, שכן מעבר להיבט הראייתי המורכב, המדובר במקרה חריג בו אדם נעדר עבר פלילי פועל בסיטואציה בה הוא נתון בסערת רגשות, כאשר פעולתו נועדה למנוע המשך הפצת סרטונים אישיים שלו, וספק אם כדי לפגוע במתלוננת. כאמור, כתב האישום עצמו מנוסח כך. מכל מקום, לא יכולה להיות מחלוקת, כי המדובר באירוע המצוי ברף חומרה נמוך של מעשים.

ג. נתון זה שפורט בסעיף ג' לעיל, משליך לטעמי על טענה נוספת אשר עלתה במסגרת פרשת העונש, הנוגעת לפגיעה הקשה בפרטיותו של הנאשם. כאמור, המאשימה לא חלקה על כך שהוגשה תלונה מצד הנאשם בגין מעשיה של המתלוננת, ולכך שאף הנאשם נחבל באירוע אך תיק החקירה כנגדה נסגר (ראו: נ/1, נ/3). אם לא די בכך, הנאשם שילם מחיר אישי כבד בגין פתיחת ההליך נגדו: פיטוריו ממקום עבודתו במסגרת משרד החינוך, וכן הפסקת התנדבותו במד"א.

ד. בהתאם לתסקיר המבחן ניסיונות שנעשו מצד שרות המבחן לשוחח עם המתלוננת לא צלחו, בהעדר שיתוף פעולה מצדה. שרות המבחן מציין בהקשר זה, כי המידע בעניין בני הזוג נעדר את דבריה של המתלוננת, ואינו כולל התרשמות ממצבה, ועל אף זאת, מתרשם מקיומם של קשיים עמוקים בין בני הזוג. קביעה זאת לצד העדר נכונות הנאשם לשילובו בטיפול, מציפה קושי מבחינת שרות המבחן בכל הנוגע להמלצה בסוגיית ביטול הרשעה.

ה. סבורני, כי מצב דברים זה אותו מתאר שרות המבחן עודנו מאפשר להורות על סיום ההליך מבלי להרשיע את הנאשם. ראשית, המתלוננת בחרה שלא לשתף פעולה עם שרות המבחן, וזו זכותה. נתון זה אינו צריך להיזקף לחובת הנאשם, ודאי בנסיבות בהן התרשמותם ממנו הינה חיובית, וכך צוין בעניינו:

"המדובר בנאשם אשר מתנהל באופן תקין, מבחינה תעסוקתית, חברתית וכאב לילדיו. התרשמנו כי הינו בעל מערכת ערכים תקינה". לכך אוסיף את העובדה שמקריאת התסקיר עולה, כי מידת שיתוף הפעולה מצד הנאשם עם שרות המבחן הייתה מלאה. הנאשם שיתף ברקע בו צמח, נסיבות ביצוע העבירה, דילמות אותן חווה במהלך חייו ואל מול הוריו. הקשר הזוגי לו שאף, ונישואיו למתלוננת בהיותו כבן 19 לרבות מערכת היחסים עמה כיום.

כאמור, שרות המבחן ממליץ להטיל על הנאשם עונש שיקומי, כזה שלדבריו לא יפר את האיזון בין בני הזוג, ולא יצור טלטלה משמעותית בניהול חייו. לטעמי, קביעות אלו קשורות אף הן בסוגיית ההרשעה, ודאי כאשר שרות המבחן מתרשם, כי הרקע לאירוע הינו חריג להתנהלותו של הנאשם. מסקנה זו שלהם נותנת מענה מספק גם לעמדת הנאשם לכך שהוא אינו רואה צורך בשילובו בטיפול כעת. אוסיף בהקשר זה, כי מאז האירוע חלפו כ-4 שנים, ולא נמסר לי כי נפתח תיק חדש כנגד הנאשם, ודאי לא ביחס לאירוע דומה, נתון המבסס אף הוא את התרשמות שרות המבחן, לכך שהמדובר באירוע זר לאורחות חייו של הנאשם.

15. הנאשם מסר בשורות המבחן, כי עלול להיגרם לו נזק קונקרטי במידה ויורשע, ועל כך חזר גם בפניי. כפי שציינתי, הנאשם כבר חווה פגיעה ממשית בתחום עיסוקו, עת פוטר ממקום עבודתו במשרד החינוך, והופסקה התנדבותו במד"א. ברי, כי קיומה של הרשעה תמנע מהנאשם לנסות ולהשתלב חזרה במסגרות החינוך בהן הועסק טרם פתיחת ההליך הפלילי, ולכך תהיה השלכה פוגעת על התא המשפחתי כולו. (ראו: נ/2).
16. ממכלול הטעמים שהובאו לעיל, ראיתי לאמץ את עמדת ההגנה ולהורות על סיום הליך באי-הרשעה, זאת לצד צו של"צ בהיקף שעות נרחב יותר, וחתימה על התחייבות.
17. אשר על-כן, הנני מורה כדלקמן:
- א. הרשעת הנאשם בדין מבוטלת, וההליך מסתיים באי-הרשעה, תוך קביעה שהנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום המתוקן.
- ב. צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 150 שעות. שירות המבחן יגיש את תכנית השל"צ לאישור בית-המשפט בתוך 60 יום. מובהר לנאשם שכלל ולא ימלא אחר צו השל"צ, ניתן יהיה להפקיעו, להרשיעו, ולגזור דינו מחדש.
- ג. התחייבות בסך 1500 ₪ להימנע מביצוע העבירה בה הורשע בכתב האישום המתוקן וזאת למשך שנה. רשמתי את התחייבות הנאשם בע"פ.
- המזכירות תשלח העתק ההחלטה לשירות המבחן.
- זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.
- ניתן היום, ט"ז אלול תשפ"ד, 19 ספטמבר 2024, במעמד הנוכחים.